

URZĄD MIEJSKI W SOSNOWCU
BIURO RADY MIEJSKIEJ

wpłynęło 25.06.2026

L.dz. zał.

Podpis *Wyp*

Rada Miasta Sosnowiec

Aleja Zwycięstwa 20

41-200 Sosnowiec

URZĄD MIEJSKI W SOSNOWCU
BIURO OBSŁUGI INTERESANTÓW
WYDZIAŁ ADMINISTRACYJNO-GOSPODARCZY

Wpłynęło 2026-06-24
L.dz. 3495
Podpis J. J. J.

Koncepcja utworzenia parku przy ul. Zaruskiego oraz ustanowienia pomników przyrody

Szanowni Państwo,

Zwracam się z wnioskiem o utworzenie w rejonie ulicy Zaruskiego parku kulturowego lub parku miejskiego oraz o objęcie ochroną pomnikową 5 sztuk drzew rosnących na terenie działek geodezyjnych o numerach: 3596/6 oraz 3596/8, obr. 0010 w Sosnowcu.

Niniejszym pismem przedkładam uzasadnienie wniosku wraz opisem przyrodniczym i stanem faktycznym, na dzień przeprowadzenia oględzin w terenie. A także wyjaśnienie czym jest park miejski oraz park kulturowy.

Zarówno park miejski, jak i park kulturowy to formy ochrony i udostępniania mieszkańcom terenów zieleni, jednak różnią się one podstawą prawną i głównym naciskiem ochronnym.

Park miejski, skupia się przede wszystkim na funkcjach rekreacyjnych, wypoczynkowych oraz ekologicznych (błękitno-zielona infrastruktura) w mieście. Jego celem jest zapewnienie mieszkańcom dostępu do szeroko pojętej natury.

Natomiast **park kulturowy** to forma ochrony terenów i zabytków (krajobrazu kulturowego). Ustanawiana jest uchwałą rady gminy w celu ochrony nie tylko przyrody, ale i historycznego układu przestrzennego, w tym starodrzewu czy dawnych założeń dworskich lub miejskich (w tym przypadku po nieistniejącym szpitalu).

Mimo tych różnic, wspólną cechą i nadrzędnym celem dla omawianego terenu przy ul. Zaruskiego w Sosnowcu jest bezwzględna ochrona starego drzewostanu, który stanowi bezcenny kapitał przyrodniczy miasta.

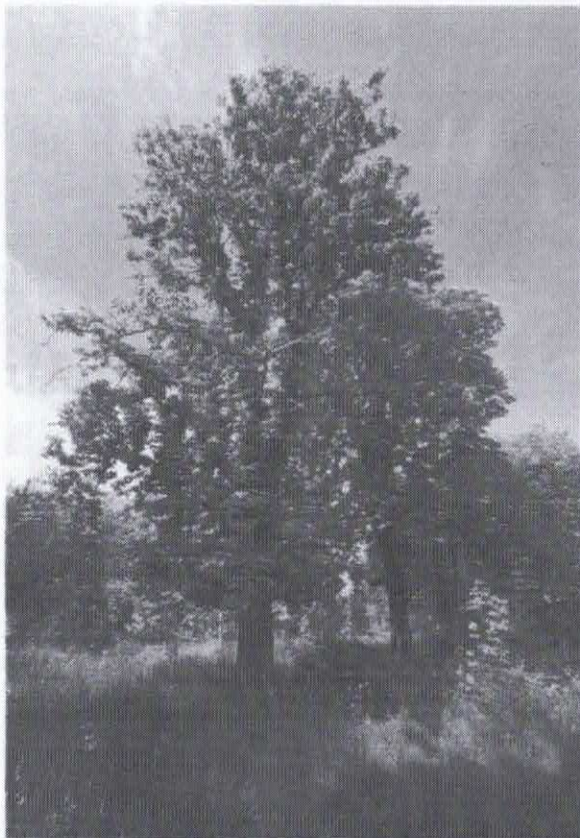
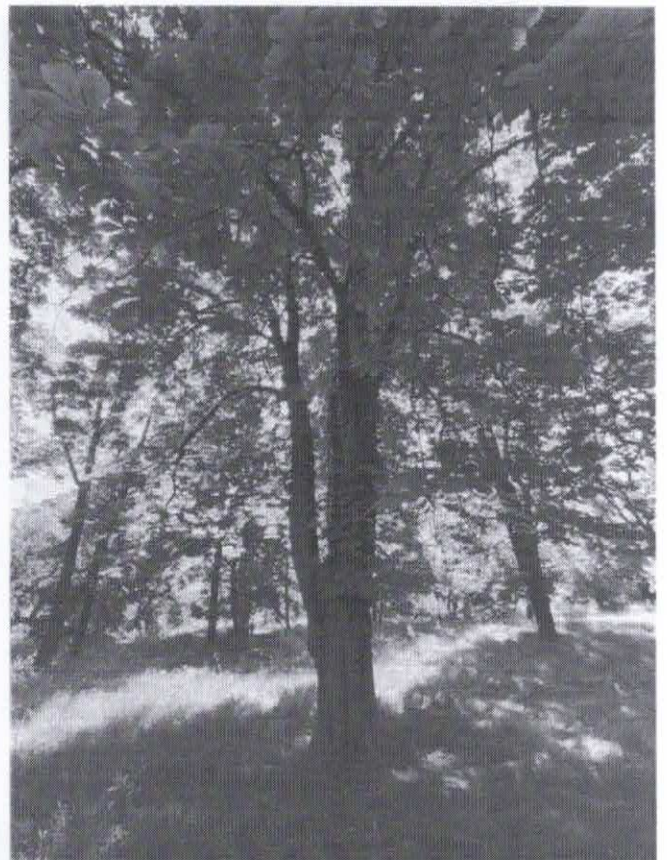
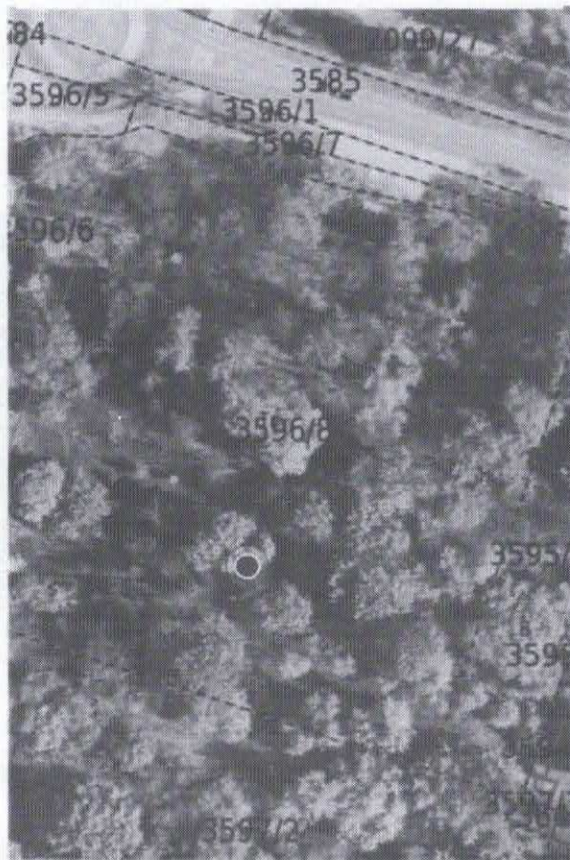

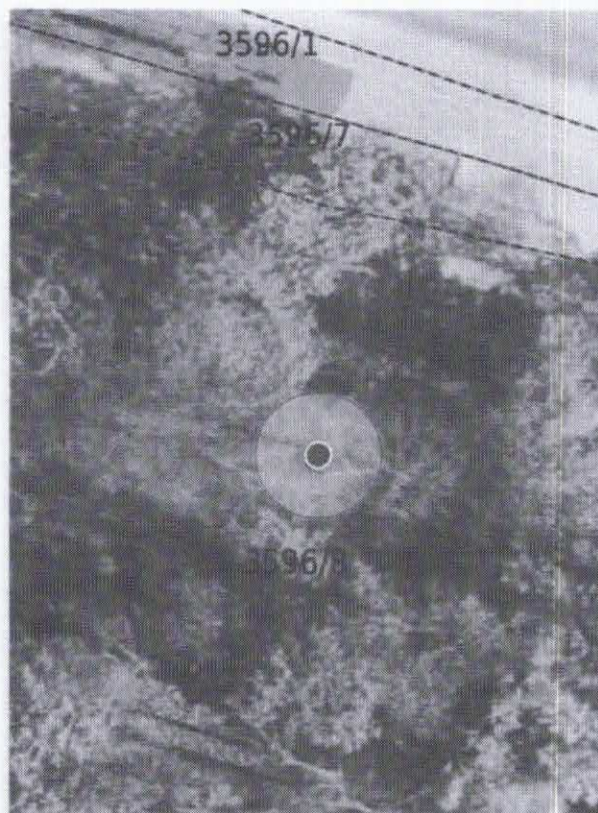
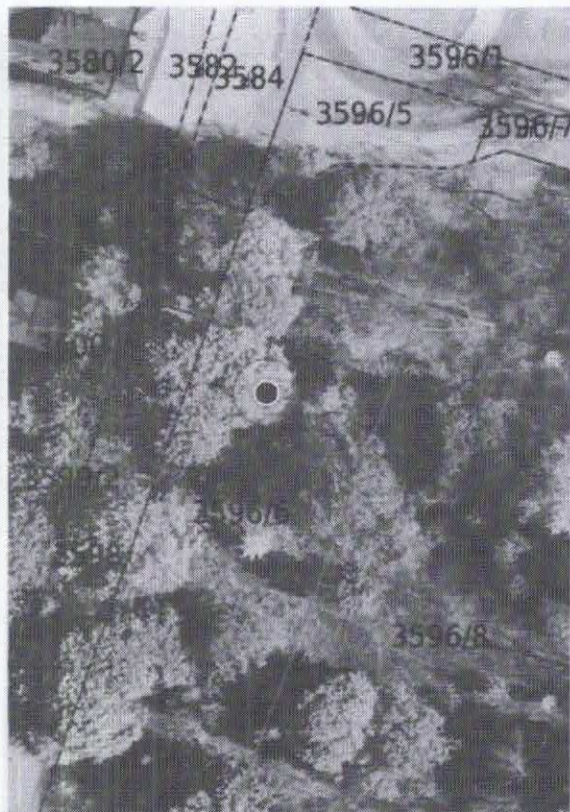
Analizowany teren po dawnym szpitalu, zlokalizowany m.in. na działkach nr 3596/6 oraz 3596/8 (obwód 10), stanowi mozaikę siedlisk utworzonej ze spontanicznie rozwijającej się zieleni wysokiej i średniej. Obszar ten, pozostawiony w znacznej mierze bez intensywnej ingerencji człowieka, uległ procesom sukcesji wtórnej, co doprowadziło do wykształcenia zróżnicowanej struktury roślinności, obejmującej dojrzały starodrzew, podszyt oraz roślinność runa. W kontekście planistycznym teren ten posiada wyjątkowy potencjał do przekształcenia go w park miejski lub park kulturowy.

Podczas terenowej inwentaryzacji dendrologicznej zidentyfikowałem okazy **drzew** o znaczących walorach dendrologicznych, **kwalifikujące się do objęcia ochroną w formie pomników przyrody**. Są to:

- a) **kasztanowiec biały** (*Aesculus hippocastanum*) – obwód pnia: 286 cm
- b) **kasztanowiec biały** (*Aesculus hippocastanum*) – obwód pnia: 235 cm
- c) **kasztanowiec biały** (*Aesculus hippocastanum*) – obwód pnia: 217 cm
- d) **gledicja trócierniowa** (*Gleditsia triacanthos*) – obwód pnia: 160 cm
(rosnące w centralnej części terenu)
- e) **klon pospolity** (*Acer platanoides*) – obwód pnia: 263 cm
(rosnący tuż przy drodze dojazdowej).

Stare drzewa to jedno z najważniejszych sojuszników człowieka w dobie zmian klimatycznych. Ciekawym przypadkiem jest gledicja, która została zgłoszona do bazy danych Zakładu Hodowli Lasu i Genetyki Drzew Leśnych IBL.

Teren przy ul. Zaruskiego to naturalne „płuca Sosnowca”. Dzięki retencji wody i potężnym koronom, drzewa minimalizują zjawisko Miejskiej Wyspy Ciepła (MWC). W upalne dni stara, kilkudziesięcioletnia zieleń obniża temperaturę otoczenia o kilka stopni Celsjusza. To gotowe miejsce wypoczynku dla mieszkańców, które wymaga zachowania i odpowiedniej opieki, a nie wycinek, czy intensywnej zabudowy.

Jest to szczególnie istotne, gdyż może stanowić wizytówkę miasta. Osoby odwiedzające nasze miasto oraz pobliski ZSP mogłyby korzystać z potencjału przyrodniczo-rekreacyjnego tego miejsca.

Wskazane powyżej drzewa cechują się wysoką żywotnością i potencjałem dalszego rozwoju, co wprost kwalifikuje je do objęcia ochroną pomnikową zgodnie z kryteriami przyrodniczymi stosowanymi w praktyce samorządowej. Kryteria prawne pozwalają objąć ochroną prawną także drzewa, które stanowią swoiste dziedzictwo kulturowe i historyczne.

Opisywany teren to także ostoja różnorodności awifauny. Podczas wizji lokalnej stwierdziłem **występowanie cennych gatunków ptaków** jak:

dzięcioł duży, dzięcioł średni, dzięcioł zielony, muchołówka szara, zięba, rudyk, sikorka bogatka, sikorka modra, pęzacz ogrodowy oraz pustulka.

Obecność dzięcioła dużego (*Dendrocopos major*), dzięcioła średniego (*Dendrocoptes medius*) oraz dzięcioła zielonego (*Picus viridis*) świadczy o wysokiej jakości siedliska, związanej z dostępnością martwego drewna, dziupli oraz bogatej bazy pokarmowej. Na szczególne podkreślenie zasługuje dzięcioł średni – gatunek związany ze starodrzewami liściastymi, uznawany za wskaźnik siedlisk o wysokiej wartości przyrodniczej. Stwierdzona obecność muchołówki szarej (*Muscicapa striata*), rudzika (*Erithacus rubecula*), zięby (*Fringilla coelebs*) oraz pęzaczy i sikor (bogatek i modrej) wskazuje na dobrze rozwiniętą strukturę pionową roślinności. Z kolei obserwacja pustulki (*Falco tinnunculus*) potwierdza wykorzystywanie terenu jako miejsca żerowania i potencjalnie gniazdowania drapieżników. Taki zestaw gatunków potwierdza wysoki potencjał przyrodniczy obszaru oraz jego znaczenie w skali lokalnej jako refugium (ostoję) fauny w zurbanizowanej części naszego miasta.

Z punktu widzenia zdrowia publicznego i jakości życia mieszkańców, obszar ten stanowi potencjalnie cenne miejsce rekreacji, kontaktu z przyrodą oraz edukacji ekologicznej.

W związku z powyższym, proszę o podjęcie działań zmierzających do objęcia analizowanego terenu formą ochrony w postaci parku miejskiego lub parku kulturowego, z uwzględnieniem zachowania istniejącego układu przestrzennego oraz starodrzewu.

Wskazane jest przygotowanie i przyjęcie uchwały Rady Miejskiej o **ustanowieniu pomników przyrody** dla wskazanych egzemplarzy drzew: trzech kasztanowców białych, gledicji trójcierniowej oraz klonu pospolitego.

Ponadto należy włączyć teren do miejskiego systemu zieleni jako elementu wzmacniającego ciągłość ekologiczną i stanowiących swoisty korytarz przyrodniczy. A następnie zalecane jest opracowanie koncepcji zagospodarowania terenu w sposób minimalizujący ingerencję, ale i oparty na ścieżkach naturalnych, edukacji przyrodniczej i ochronie siedlisk.

Z uwagi na wieloletnie zaniedbania tego terenu, proszę o przeprowadzenie zabiegów pielęgnacyjnych w drzewostanie, w tym cięć sanitarnych, usuwania posuszu oraz monitoringu stanu zdrowotnego drzew. Konieczne jest stopniowe i kontrolowane usuwanie gatunków inwazyjnych IGO oraz gatunków obcych (np. robinia akacjowa, klon jesionolistny, nawłóć kanadyjska, rdestowiec), z jednoczesnym wprowadzaniem rodzimych gatunków.

Jednostki miejskie jak np. MZUK winny przystąpić do uporządkowania terenu poprzez usunięcie odpadów oraz elementów infrastruktury zdegradowanej.

Dobłą praktyką w takich miejscach jest pozostawienie części martwego drewna w formie biogrup, jako istotnego elementu siedliskowego dla owadów i ptaków. A następnie umieszczenie tablic edukacyjnych oraz wprowadzenie czynnej ochrony awifauny, w tym poprzez pozostawienie drzew dziuplastych oraz montaż budek lęgowych w różnych miejscach parku (montaż różnych typów budek).

Z góry dziękuję za odpowiedź.

Z poważaniem,